

13. Шюменский	94 кгр.	18. Софийский	65 кгр.
14. Вратчанский	94 ,	19. Т.-Пазарджикский	63 ,
15. Севлиевский	78 ,	20. Хасковский	63 ,
16. Пловдивский	67 ,	21. Ломский	61 ,
17. Ловченский	66 ,	22. Видинский	35 ,

Казахме при разглѣдането на хлѣбнитѣ храни, че за да имаме по-вѣрно понятие за стъпенъта на земледѣлнието въ разнитѣ окрѣзи, не-обходимо е при сравнението на тия послѣднитѣ да се вземе въ внимание, освѣнъ стъпенъта на урожая и производството на квадратенъ километръ, но още и относителното количество на работнитѣ въ тѣхъ земи и размѣра на по-сѣва на глава; т. е. по колко декара отъ обработващите се въ всѣки окрѣзъ земи въ ниви градини и пр., освѣнъ лозята, се пада срѣдно на човѣкъ; по колко отъ тѣхъ се засѣватъ съ разнитѣ видове зърнени храни и какво количество сѣме на глава се употребява ежегодно за посѣвъ. Тия данни, или какте ги нарѣкохме по-рано коэффиценти, на основание на които ще може да се направи вай вѣрна класификация на окрѣзитѣ въ земледѣлческо отношение, а въ сврѣзска съ производството на засѣтъ квадратенъ хектаръ — да се види че не всичкитѣ окрѣзи, имѣщи голѣмо производство на квадратенъ километръ иматъ и стъпенъ на урожая голѣма и обратното, сѫ помѣстени въ приведената долу таблица. Тъзи таблица, която освѣнъ горнитѣ данни ще ни показва още общото производство отъ зърненитѣ храни, производството отъ сѫщитетѣ на глава и срѣдното производство на засѣтъ квадратенъ хектаръ, е съставена на основание: 1) таблицата, показваща какъ се е распредѣлила земята въ Княжество по отношение пригодността ѹ къмъ различнитѣ отрасли въ земледѣлнието, помѣстена на страница 236; 2) Статистическите вѣдомости за пространствата на земитѣ, които сѫ се намирали подъ различнитѣ посѣви прѣзъ разглѣданитѣ четири години, имѣщи се въ Министерството на Финансите, гдѣто сѫ били представявани прѣзъ сѫщите години отъ надлѣжнитѣ финансови начальници и 3) съ нѣкои допълнения отъ докладъ на окрѣжните управители, за състоянието на окрѣзитѣ прѣзъ годинитѣ 1889, 1890, 1891 и 1892. Тъ като размѣра на посѣва, сбора и производството на квадратенъ километръ сѫ срѣдно отъ четиритѣ години, то и относителното количество на засѣванитѣ пространства е вземено така сѫщо срѣдно отъ казанитѣ години.

Понеже количеството сѣме за посѣване на единъ квадратенъ декаръ или хектаръ съ пшеница, ржът, ячникъ, овѣсъ и лимецъ е несравненно по-голѣмо отъ онова, което се употребява за посѣване на сѫщо такова пространство съ царвица, а освѣнъ това, че и срѣдното производство отъ засѣтъ квадратенъ хектаръ е не еднакво отъ първите и царвицата, то при исчисляването на казанитѣ горѣ данни (размѣра на посѣва и сбора), пшеницата, ржъта, ячника и пр. дрѣбни храни сѫ вземени отдѣлно и царвицата отдѣлно. Сѫщото е направено и съ засѣванитѣ пространства съ първите и послѣдната.